



**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH  
W MIEJSKIM OŚRODKU SPORTU I REKREACJI W RUDZIE ŚLĄSKIEJ**  
wprowadzone Zarządzeniem nr 11/2024 Dyrektora MOSiR w Rudzie Śląskiej z dnia 26 lipca 2024 r.

**Rozdział 1  
Postanowienia ogólne**

§ 1.1. Standardy Ochrony Małoletnich w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej, zwane dalej Standardami, określają:

- 1) zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników,
- 2) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem MOSiR, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletniego,
- 3) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego,
- 4) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz zawiadamianie instytucji, które posiadają uprawnienia do wszczynania procedury „Niebieskiej Karty”,
- 5) zasady przeglądu i aktualizacji standardów,
- 6) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu MOSiR do stosowania Standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz dokumentowania tej czynności,
- 7) zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom prawnym oraz małoletnim Standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania,
- 8) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia,
- 9) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

2. Ponadto Standardy odnoszą się do następujących kwestii:

- 1) wymogów dotyczących bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowań niedozwolonych,
- 2) zasad korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet,
- 3) procedur ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie,
- 4) ochrony wizerunku małoletniego,
- 5) zakresu zadań poszczególnych pracowników Ośrodka w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji, że dziecko jest krzywdzone,
- 6) zasad ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

§ 2.1. Ilekcioć w niniejszych Standardach jest mowa o:

- 1) MOSiR lub Oórodku - naleŹy przez to rozumieć Miejski Oórodek Sportu i Rekreacji w Rudzie ólaskiej,
- 2) dziecku, maóoletnim lub uczestniku - naleŹy przez to rozumieć osoby do ukończenia 18 roku Źycia, które sã odbiorcami ówiadczoney przez MOSiR usóug i/lub uczestnikami zajecó organizowanych lub wspóórganizowanych przez Oórodek.
- 3) wolontariuszu - naleŹy przez to rozumieć wyóócznie osobę w wieku powyŹej 13 roku Źycia, przy czym umowę z wolontariuszem w wieku poniŹej 18 roku Źycia zawiera się za uprzedniã zgodã jego rodzica/opiekuna,
- 4) opiekunie maóoletniego - naleŹy przez to rozumieć osobę uprawnionã do reprezentacji i stanowienia o maóoletnim, w szczegóólności jego przedstawiciela ustawowego,
- 5) przedstawicieli ustawowym - naleŹy przez to rozumieć rodzica lub opiekuna posiadajãcego peónię wóóldzy rodzicielskiej, lub opiekuna prawnego (osobę reprezentujãcã dziecko, ustanowionã przez sãd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysóuguje wóóldza rodzicielska lub gdy rodzice nie Źyjã),
- 6) kandydacie - naleŹy przez to rozumieć kandydata do pracy bez względu na podstawę prawnã jej ówiadczenia, wobec którego naleŹy zastosować Zasady Bezpiecznej Rekrutacji,
- 7) pracowniku, wspóópracowniku, personelu - naleŹy przez to rozumieć wszystkie osoby zatrudnione w MOSiR na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, a takŹe osoby podejmujãce w Oórodku obowóózki na zasadach wolontariatu lub umów o ówiadczenie usóug (umów wspóópracy), w szczegóólności: ratownicy wodni, instruktorzy, trenerzy, sędziowie dyscyplin sportowych, organizatorzy i obsóuga techniczna wydarzeń sportowych i/lub rekreacyjnych, animatorzy, wolontariusze, praktykanci, staŹyóci, itp.,
- 8) dyrektorze, pracodawcy - naleŹy przez to rozumieć Dyrektora Miejskiego Oórodka Sportu i Rekreacji w Rudzie ólaskiej,
- 9) organizatorze, usóugodawcy - naleŹy przez to rozumieć innych niŹ MOSiR, zaangażowanych przez MOSiR bãdŹ wspóópracujãcych z MOSiR na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej (umowy wspóópracy), organizatorów w zakresie dŹiałalności zwiãzanej z uprawianiem sportu lub realizacjà innych zainteresowań przez maóoletnich, dla celów realizowania przez MOSiR zadań statutowych,
- 10) podmiocie, któremu udostępniono obiekt, zwanym dalej Podmiotem - naleŹy przez to rozumieć podmiot i/lub osoby, którym MOSiR (na podstawie zawartej umowy najmu, dzierŹawy, uŹyczenia, itd.) wyóócznie udostępnia bazę sportowo-rekreacyjnã dla celów organizacji zajecó lub wydarzeń sportowo-rekreacyjnych z udziaóem i/lub na rzecz maóoletnich, ale bez udziaóu Oórodka przy ich organizacji,
- 11) zgodzie opiekuna maóoletniego - naleŹy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców maóoletniego. W przypadku posiadania wiedzy o braku porozumienia międy opiekunami maóoletniego, naleŹy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sãd rodzinny,

- 12) krzywdzeniu małoletniego - należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu MOSiR, lub zagrożenie dobra małoletniego polegające na zaniedbywaniu potrzeb małoletniego lub działaniach zakłócających rozwój małoletniego,
- 13) Rejestrze - należy przez to rozumieć Rejestr sprawców przestępstw na tle seksualnym, czyli rejestr obywateli polskich, którzy dopuścili się przestępstwa z pobudek seksualnych, wprowadzony na mocy Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich,
- 14) danych osobowych małoletniego - należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego,
- 15) osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich - należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów,
- 16) Ustawie - należy przez to rozumieć Ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

2. Niniejsze Standardy powstały w oparciu o:

- 1) Ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560 z późn. zm.),
- 2) Ustawę z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606 z późn. zm),
- 3) Konwencję o prawach dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.),
- 4) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.),
- 5) Ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1456 z późn. zm.).

## **Rozdział 2**

### **Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników**

§ 3.1. W celu zapewnienia małoletnim ochrony ich praw i bezpieczeństwa proces rekrutacji w MOSiR, w stosunku do personelu mającego kontakt z małoletnimi poprzez wykonywanie pracy / innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, uprawianiem sportu, realizacją innych zainteresowań i opieką nad małoletnimi, odbywa się zgodnie z Zasadami bezpiecznej rekrutacji, określonymi w Załączniku nr 1 do niniejszych Standardów.

2. Zasady bezpiecznej rekrutacji stosuje się bez względu na podstawę prawną świadczenia pracy: stosunek pracy, umowa cywilnoprawna, umowa wolontariacka, umowa o organizację stażu/ praktyki, itp.

§ 4.1. W sytuacji zawierania umów cywilnoprawnych (umów współpracy) dla celów realizowania przez MOSiR działalności statutowej w zakresie uprawiania sportu lub realizacji innych zainteresowań przez małoletnich, to na Organizatorze ciąży obowiązek zapewnienia bezpiecznej rekrutacji pracowników (personelu), poprzez zastosowanie wymogów określonych w Ustawie.

2. Zapewnienie bezpiecznej rekrutacji jest jednym z warunków realizacji współpracy, określonym w zawartej z Organizatorem umowie.

3. Organizator (Usługodawca) zastosowanie bezpiecznej rekrutacji pracowników (personelu) potwierdza stosownym pisemnym oświadczeniem, stanowiącym załącznik do zawartej umowy współpracy.

4. Organizator (Usługodawca) znajomość zapisów Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej potwierdza stosownym pisemnym oświadczeniem, stanowiącym załącznik do zawartej umowy współpracy.

5. Wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 3 i 4, określono w Załączniku nr 9.

§ 5.1. W sytuacji zawierania umów o udostępnienie bazy sportowo-rekreacyjnej MOSiR dla celów organizacji zajęć i/lub wydarzeń sportowo-rekreacyjnych z udziałem i/lub na rzecz małoletnich, ale bez udziału Ośrodka przy ich organizacji, to na Podmiocie ciąży obowiązek zapewnienia bezpiecznej rekrutacji pracowników (personelu), poprzez zastosowanie procedur określonych w Ustawie.

2. Zapewnienie bezpiecznej rekrutacji jest jednym z warunków udostępnienia bazy MOSiR, określonym w zawartej umowie.

3. Podmiot zastosowanie bezpiecznej rekrutacji pracowników (personelu) potwierdza stosownym pisemnym oświadczeniem, stanowiącym załącznik do zawartej umowy.

4. Podmiot znajomość zapisów Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej potwierdza stosownym pisemnym oświadczeniem, stanowiącym załącznik do zawartej umowy.

5. Wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 3 i 4, określono w Załączniku nr 9.

§ 6.1. W przypadku umów cywilnoprawnych zawieranych w ramach tzw. sportu szkolnego, to na dyrektorach szkół ciąży obowiązek zapewnienia bezpiecznej rekrutacji pracowników (personelu), poprzez zastosowanie wymogów określonych w Ustawie.

2. Dyrektorzy szkół będących wraz z MOSiR współorganizatorami rywalizacji w ramach tzw. sportu szkolnego, zastosowanie bezpiecznej rekrutacji pracowników (personelu) oraz znajomość zapisów Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej potwierdzają stosownym pisemnym oświadczeniem, którego wzór określono w Załączniku nr 9.

3. Nauczyciel, z którym zawarto umowę cywilnoprawną w ramach tzw. sportu szkolnego, znajomość zapisów Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej potwierdza stosownym pisemnym oświadczeniem, którego wzór określono w Załączniku nr 8.

### Rozdział 3

#### Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem MOSiR, w tym: zachowania niedozwolone wobec małoletniego

- § 7.1. Małoletni mają prawo do bycia traktowanymi przez pracowników z jednakową troską.
2. Pracownicy obowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
  3. Pracownicy obowiązani są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.
  4. Nie do zaakceptowania jest faworyzowanie pojedynczych osób przez członków personelu, wyrażane werbalnie czy niewerbalnie.
  5. Stosowanie przez personel kar cielesnych wobec małoletnich nie jest dozwolone w żadnych okolicznościach i od reguły tej nie ma wyjątków.
  6. Nie może być ze strony personelu tolerancji wobec jakiegokolwiek zachowania, które może zostać odczytane jako znęcanie się lub dokuczanie, zarówno ze strony dorosłych, jak i samych małoletnich.

#### § 8. Pracownicy i organizatorzy:

- 1) równo traktują każdego małoletniego bez względu na jego pochodzenie, wygląd, przekonania, wyznanie, kolor skóry,
- 2) odnoszą się z szacunkiem do jego innych przekonań, innych doświadczeń, innej perspektywy, wynikających z bycia małoletnim,
- 3) wysłuchują małoletniego z uwagą i traktują jego wypowiedzi i przedstawioną wersję zdarzeń z należytą powagą,
- 4) używają języka pozbawionego ocen, etykiet, dostosowanego do poziomu rozwoju małoletniego,
- 5) odnoszą się do małoletniego z szacunkiem, wydając ewentualne polecenia rzeczowo, jasno i konkretnie,
- 6) tworzą kulturę otwartości i wzajemnej odpowiedzialności sprzyjającej zgłaszaniu i omawianiu wszelkich zagadnień i problemów dotyczących ochrony dzieci.

§ 9.1. Niedozwolone są następujące zachowania pracowników i organizatorów wobec małoletnich:

- 1) wszelkie zachowania, które mają znamiona przemocy psychicznej, fizycznej lub wykorzystywania seksualnego,
- 2) wszelkie zachowania, które zawstydzają, upokarzają, deprecjonują lub poniżają,
- 3) niestosowny kontakt fizyczny z małoletnim, naruszający jego godność. Dopuszczalny kontakt fizyczny powinien być w naturalny sposób związany z oferowaną usługą (nauką, instruktażem, czuwaniem nad zapewnieniem bezpieczeństwa, udzielaną pierwszą pomocą, sędziowaniem wydarzeń sportowych, itp.) lub ewentualną potrzebą uspokojenia emocji dziecka,

- 4) uporczywe i nacechowane seksualnie lub przemocowo wpatrywanie się w małoletniego,
  - 5) komplementowanie odnoszące się do rozwoju fizycznego,
  - 6) akceptowanie bądź uczestniczenie w nielegalnych czynnościach, w które angażowane jest dziecko,
  - 7) nawiązywanie z dzieckiem relacji o charakterze romantycznym czy seksualnym,
  - 8) zachowywanie się w sposób seksualnie prowokacyjny,
  - 9) goszczenie dziecka we własnym domu.
2. Nie do zaakceptowania jest werbalne naruszanie dobra małoletnich przez personel lub organizatora, w tym zwłaszcza opowiadanie w ich obecności żartów i prowadzenie rozmów o podtekście seksualnym, obscenicznym i wulgarnym.
  3. Nie należy podejmować z małoletnim rozmów na tematy związane z płciowością. W przypadku konieczności podjęcia z małoletnim rozmowy na tematy związane z płciowością, należy wykazać się daleko idącą ostrożnością, delikatnością i roztropnością.
  4. Pod żadnym pozorem personel lub organizator nie może częstować małoletnich alkoholem, papierosami, środkami odurzającymi (w tym narkotykami) lub tolerować ich używania.
  5. Bezwzględnie zabronione jest pozostawanie pod wpływem alkoholu lub środków odurzających przez personel.
  6. W pracy z małoletnimi personel lub organizator powinien używać środków, języka i metod adekwatnych do wieku wychowanków.
  7. Poza godzinami pracy, kontakt z małoletnimi jest zabroniony.
  8. Niedozwolone jest kontaktowanie się z małoletnimi prywatnymi kanałami komunikacji (prywatny telefon, poczta e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych), w szczególności nawiązywanie kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie do nich zaproszeń w mediach społecznościowych.
  9. W przypadku rozpoczęcia prywatnej rozmowy z wykorzystaniem mediów społecznościowych i/lub komunikatorów przez małoletniego, zabrania się pracownikowi kontynuowania rozmowy oraz nakazuje się poinformowanie o tym fakcie dyrektora.
  10. Zasady, o których mowa w ust. 8 i ust. 9, nie dotyczą sytuacji podejrzenia zagrożenia życia i zdrowia dziecka oraz podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego. W takim przypadku pracownik może kontynuować rozmowę, lecz zobowiązany jest po jej odbyciu powiadomić dyrektora o kontakcie z dzieckiem i przyczynach tego kontaktu. Powiadomienie powinno być w miarę możliwości dokonane pisemnie lub mailowo.
  11. W przypadku, gdy pracownika łączą z małoletnim i jego rodzicem relacje rodzinne lub towarzyskie, pracownik zobowiązany jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych małoletnich, rodziców i pracowników.

§ 10.1. Personel zobowiązany jest do szacunku dla nietykalności cielesnej, intymności i prywatności małoletniego.

2. Personel i organizator zawsze winien wykazywać daleko idącą troskę o integralność i nienaruszalność cielesną każdego małoletniego.

3. Wchodzenie w jakikolwiek kontakt dotykowy z małoletnim musi iść w parze z najdalej posuniętą roztropnością i rozważą. Obowiązuje tu zasada prymatu „braku nad nadmiarem”.

4. Dystans w kontakcie ma stworzyć poczucie bezpieczeństwa i zapewnić małoletniemu dobre samopoczucie.

5. Właściwym zachowaniem, respektującym nietykalność małoletniego, jest:

- a) poklepanie po ramionach lub plecach,
- b) uścisk dłoni lub „danie sobie piątki”,
- c) dotykanie rąk, ramion, barków czy nóg, jeśli wymaga tego sytuacja (np. podczas prowadzenia instruktażu, udzielenia pomocy czy dla uspokojenia małoletniego w sytuacji wzburzenia emocjonalnego),
- d) werbalne pochwalenie,
- e) siadanie w pobliżu małych dzieci, jeśli wymaga tego sytuacja (np. podczas prowadzenia instruktażu).

6. Zawsze właściwym jest zapytanie małoletniego o pozwolenie na rodzaj zachowania, o którym mowa w ust. 5.

§ 11. Niewłaściwym zachowaniem i nadużyciem wobec nietykalności małoletniego są:

- a) wszelkie formy okazywania czułości, zwłaszcza niechcianej,
- b) pełne i mocne uściski i objęcia,
- c) dotykanie piersi, pośladków i okolic intymnych,
- d) klepanie w uda lub kolana,
- e) łaskotanie lub „mocowanie się” w silnym objęciu,
- f) obejmowanie młodocianego, stojąc za jego plecami,
- g) masaże,
- h) całowanie,
- i) przebywanie z małoletnim, bez uzasadnionej potrzeby, w miejscach wyizolowanych, takich jak przebieralnie, ubikacje.

§ 12.1. Małoletnim przysługuje prawo do prywatności. W szczególny sposób prawo to winno być respektowane w takich miejscach jak przebieralnie, łazienki czy toalety.

2. W wymienionych wyżej miejscach personel nie może w żaden sposób ingerować w prywatność małoletnich, w tym również wykonywać małoletnim zdjęć i/lub materiałów filmowych. Personel winien także zadbać, by w powyższych miejscach zdjęć i/lub materiałów filmowych nie robili sobie nawzajem sami małoletni.

3. Personel nie może wyręczać małoletnich ani pomagać im w czynnościach natury osobistej (toaleta, mycie się, przebieranie, itp.).

§ 13.1. Wszelkie podejrzenia dotyczące nieodpowiednich zachowań pracowników MOSiR wobec małoletnich są bezzwłocznie wyjaśniane przez dyrektora, a w przypadku nieodpowiednich zachowań dyrektora - przez jego zastępcę.

2. W celu weryfikacji podejrzeń stosuje się procedurę opisaną w dalszej części Standardów (rozdział 4 podrozdział 4).

3. Nieprzestrzeganie ustalonych zasad postępowania może być traktowane jako naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych z wszystkimi wynikającymi z niego konsekwencjami, z rozwiązaniem stosunku prawnego łącznie.

#### **Rozdział 4**

### **Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego**

§ 14.1. Krzywdzeniem jest:

- 1) przemoc fizyczna - czyli celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m.in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
- 2) przemoc emocjonalna - czyli powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
- 3) przemoc seksualna - czyli angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą, w tym wykorzystywanie seksualne, które odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowań bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc seksualna może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas,
- 4) przemoc ekonomiczna - czyli niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom. Jest to jedna z form zaniedbywania,
- 5) zaniedbywanie - czyli niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica, niezapewnianie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego, itp.

2. Zagrożenie bezpieczeństwa dziecka może przybierać różne formy oraz może być realizowane z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania - stąd na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich:

- 1) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem),
- 2) doszło do formy krzywdzenia niebędącej przestępstwem (np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie),
- 3) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem, zapewnieniem opieki),
- 4) doszło do przemocy domowej warunkującej wszczęcie procedury „Niebieska Karta”.



§ 15.1. Personel MOSiR w swojej pracy kieruje się przepisami prawa i działa na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

2. Każda informacja dotycząca podejrzenia krzywdzenia dziecka traktowana jest poważnie i wyjaśniana jest bez względu na to czy pochodzi od dziecka/rodzica/pracownika/innej osoby oraz bez względu na to czy dotyczy podejrzenia krzywdzenia ze strony innego dziecka, rodzica dziecka, pracownika/organizatora współpracującego z MOSiR czy też ze strony osoby trzeciej.

§ 16.1. Pracownicy zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu.

2. Uwagę pracownika powinny zwrócić, przykładowo, następujące zachowania:

- 1) dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości, itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,
- 2) podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne, a dziecko często je zmienia,
- 3) pojawia się niechęć przed udziałem w zajęciach uwzględniających aktywność fizyczną,
- 4) dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
- 5) dziecko wzdryga się, gdy podchodzi do niego osoba dorosła,
- 6) dziecko boi się innego pracownika, rodzica, innego dziecka, osoby trzeciej,
- 7) dziecko komunikuje, że boi się powrotu do domu,
- 8) dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone,
- 9) dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości, itp.,
- 10) dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach, lub na widok określonych osób,
- 11) zaobserwowano, że nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka.

§ 17. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego opisuje poniższa tabela:

	INTERWENCJA CYWILNA	INTERWENCJA KARNA	INTERWENCJA POD NAZWĄ NIEBIESKA KARTA
Przestanki	Zagrożenie dobra dziecka	Podejrzenie popełnienia przestępstwa	Przemoc domowa
Forma interwencji	Wniosek o wgląd w sytuację rodziny	Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa	Wypełnienie formularza NK-A
Adresat zgłoszenia	Sąd rodzinny	Policja, prokuratura	MOPS
Stosowne przepisy	Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego	Kodeks karny, kodeks postępowania karnego	Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej

## **Podrozdział 1**

### **INTERWENCJA CYWILNA**

§ 18.1. Interwencja cywilna podejmowana jest w sytuacji, w której w ramach środków dostępnych rodzicom, dochodzi do zagrożenia dobra małoletniego poprzez zaniedbania jego potrzeb życiowych, takich jak niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, niezapewnianie odpowiedniego odżywiania, ubrania, higieny, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, opieki medycznej, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego, obowiązku nauki, bezpieczeństwa, zaniedbywanie potrzeb psychicznych i emocjonalnych dziecka, niewypełnianie zaleceń lekarskich, stosowanie kar fizycznych, surowe dyscyplinowanie dziecka przez rodziców, a także w sytuacji, gdy wiadomo, że w rodzinie jest założona procedura Niebieskiej Karty, ale potrzeby dziecka nadal nie są zaspokajane i sytuacja dziecka nie ulega poprawie.

2. W sytuacji opisanej w ust. 1, dyrektor sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, którego wzór określa Załącznik nr 5, i kieruje go do właściwego sądu rodzinnego.

## **Podrozdział 2**

### **INTERWENCJA KARNA**

§ 19.1. Interwencja karna podejmowana jest w sytuacji podejrzenia popełnienia na szkodę małoletniego przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece.

2. W przypadku opisanym w ust. 1, dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia określono w Załączniku nr 4.

## **Podrozdział 3**

### **INTERWENCJA POD NAZWĄ „NIEBIESKA KARTA”**

§ 20.1. Interwencja pn. Niebieska Karta podejmowana jest w sytuacji podejrzenia występowania przemocy domowej, przez którą należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa i/lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u niej cierpienie lub krzywdę,
- 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych,
- 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

2. Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy domowej:

- 1) przemoc fizyczna - to każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka, często powodujące różnego rodzaju urazy,

- 2) przemoc psychiczna („maltretowanie psychiczne”) - to powtarzający się wzorzec zachowań rodzica lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych,
- 3) przemoc seksualna - to zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszająca prawo i obyczaje danego społeczeństwa. Z wykorzystywaniem seksualnym mamy do czynienia wtedy, gdy występuje ono pomiędzy dzieckiem i dorosłym lub dzieckiem i innym dzieckiem, w sytuacji zależności, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w stosunku opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby. Aktywność taka może obejmować:
  - a) nakłanianie lub zmuszanie dziecka do udziału w jakichkolwiek prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
  - b) wykorzystywanie dziecka do prostytucji lub innych nielegalnych praktyk seksualnych,
  - c) wykorzystywanie dziecka do produkcji materiałów pornograficznych.

#### **Podrozdział 4**

#### **PROCEDURA INTERWENCJI**

§ 21.1. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112.

2. Po dokonaniu zgłoszenia pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i poinformowania o podjętych działaniach dyrektora, który następnie wypełnia obowiązki wynikające z § 22 ust. 2 niniejszych Standardów.

§ 22.1. W przypadku podjęcia przez pracownika podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi.

2. Dyrektor - w przypadku podjęcia podejrzeń i/lub w przypadku uzyskania od personelu informacji o podejrzeniu, że dziecko jest krzywdzone - uruchamia procedurę interwencji:

- 1) przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia dziecka,
- 2) podejmuje starania w celu ustalenia przebiegu zdarzenia, m.in. poprzez:
  - a) przeprowadzenie rozmów z osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu,
  - b) sprawdzenie zapisów monitoringu,
  - c) w miarę posiadanych możliwości i kompetencji: analizę objawów krzywdzenia występujących u dziecka,
  - d) w miarę posiadanych możliwości i kompetencji: ocenę stopnia ryzyka wystąpienia przemocy w rodzinie,
- 3) bierze udział w rozmowie z rodzicami, z ewentualnym udziałem dziecka, podczas której:
  - a) przekazuje informacje o zdarzeniu,

- b) przedstawia procedurę interwencji z zaleceniem współpracy przy jej realizacji,
  - c) informuje rodziców o obowiązku zgłoszenia przez MOSiR podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji: prokuratury/policji, sądu rodzinnego i/lub ośrodka pomocy społecznej - w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji,
  - d) zaleca rodzicom skorzystanie ze specjalistycznej placówki pomocy dziecku i przekazuje informacje o takich miejscach, jeżeli istnieje taka potrzeba,
- 4) dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie 3 lit. c,
  - 5) zapewnia pomoc pracownikom w realizacji ich zadań, np. ułatwia konsultacje trudnych spraw ze specjalistami, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc wobec dzieci.

§ 23.1. Do udziału w interwencji dyrektor może zaangażować specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.

2. W sytuacjach szczególnych dyrektor może powołać zespół interwencyjny, w skład którego wchodzić będą osoby mogące mieć wiedzę o sytuacji dziecka oraz mające możliwość zapewnienia mu wsparcia i bezpieczeństwa.

§ 24.1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika MOSiR/ pracownika innego podmiotu (usługodawcy) zaangażowanego przez MOSiR, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko z dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy, a następnie uruchomiona zostaje procedura interwencji opisana w § 22 ust. 2 niniejszych Standardów.

2. W sytuacji, gdy stwierdzono znaczne naruszenie dobra dziecka przez członka personelu, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia.

§ 25. W każdym przypadku uruchomienia procedury interwencji należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.

§ 26. Pracownicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, zobowiązane są do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym organom i instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 27. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili rodzice dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy ich o tym fakcie poinformować na piśmie.

## Rozdział 5

**Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia - osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieska Karta”**

§ 28. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa lub gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, dyrektor sporządza zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia określa Załącznik nr 4.

§ 29. W przypadku, gdy dobro małoletniego jest zagrożone, dyrektor składa do sądu opiekuńczego wniosek o wgląd w sytuację rodziny. Wzór wniosku określa Załącznik nr 5.

§ 30.1. Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą domową odbywa się na podstawie procedury „Niebieska Karta”.

2. MOSiR nie jest instytucją uprawnioną do wypełniania formularza A procedury „Niebieska Karta”.

3. W sytuacji uzyskania przez pracownika informacji o przemocy domowej, osobą odpowiedzialną za złożenie wniosku do Ośrodka Pomocy Społecznej o wszczęcie procedury „Niebieska Karta” jest dyrektor.

## **Rozdział 6**

**Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności**

§ 31.1. Projekt Standardów ochrony małoletnich w wersji kompletnej oraz w wersji skróconej dla małoletnich opracowuje dyrektor.

2. Dyrektor odpowiada za przygotowanie merytoryczne pracowników do stosowania Standardów, w tym za organizację spotkań szkoleniowych w zakresie ich stosowania.

3. Ze spotkań szkoleniowych, o których mowa w ust. 2, sporządza się notatkę wraz z wykazem uczestników spotkania, które przechowuje się zgodnie z obowiązującymi w MOSiR przepisami i zasadami dotyczącymi prowadzenia, przechowywania i archiwizowania dokumentów.

4. Dyrektor, w miarę potrzeb i możliwości, organizuje pracownikom spotkania szkoleniowe z przedstawicielami policji, sądu rodzinnego, kuratorów ds. nieletnich, ośrodka pomocy społecznej, a także organizacji i stowarzyszeń zajmujących się problematyką ochrony małoletnich.

5. Dyrektorowi przysługuje uprawnienie do wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich. Osoba wyznaczona przez dyrektora monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach, prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.

## **Rozdział 7**

**Zasady i sposób udostępniania rodzicom / opiekunom prawnym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania**

§ 32.1. W MOSiR obowiązują Standardy ochrony małoletnich w wersji kompletnej oraz w dwóch wersjach skróconych - przeznaczonych dla małoletnich.

2. Standardy w wersji kompletnej oraz w wersjach skróconych - przeznaczonych dla małoletnich publikuje się na stronie internetowej MOSiR w Rudzie Śląskiej i na stronie Biuletynu Informacji Publicznej MOSiR oraz zamieszcza się na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ośrodka przy ul. gen. Józefa Hallera 14a w Rudzie Śląskiej.

3. Standardy w wersji kompletnej i w wersjach skróconych udostępnia się do wglądu również każdemu zainteresowanemu w formie wydruku w sekretariacie siedziby MOSiR oraz w pomieszczeniach kas (bądź pomieszczeniach służbowych) obiektów sportowo-rekreacyjnych administrowanych przez MOSiR.

4. Rodzice małoletnich w momencie zapisu dziecka na zajęcia i/lub zakupu biletu wstępu dla dziecka są informowani o obowiązujących w MOSiR Standardach oraz o możliwości zapoznania się z nimi w sposób określony w niniejszym rozdziale.

## **Rozdział 8**

### **Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia**

§ 33.1. Osobami odpowiedzialnymi za udzielenie małoletniemu wsparcia w sytuacji krzywdzenia jest każdy pracownik MOSiR.

2. Każde uzasadnione podejrzenie jest podstawą do podjęcia działań.

3. Personel ma obowiązek podjęcia działań i dokonania zgłoszenia zawsze w przypadku:

- 1) podejrzenia krzywdzenia dziecka na podstawie swoich obserwacji,
- 2) gdy dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia,
- 3) gdy inna osoba (dorosła lub dziecko) zgłosiła fakt krzywdzenia dziecka.

§ 34.1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu jest dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich.

2. Uruchomiona procedura interwencji, opisana w rozdziale 4 podrozdziale 4 niniejszych Standardów, ma na celu udzielenie wsparcia małoletniemu.

3. MOSiR zobowiązuje się stosować do wytycznych udzielonych mu przez instytucję odpowiedzialną za dalsze prowadzenie sprawy (prokuratury/policji, sądu rodzinnego, ośrodka pomocy społecznej - w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia).

## **Rozdział 9**

### **Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego**

§ 35.1. Na dokumentację ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego składają się:

- 1) karta interwencji dot. danego zdarzenia - sporządzona zgodnie ze wzorem określonym w Załączniku nr 3 do niniejszych standardów,

- 2) notatki służbowe sporządzane przez pracowników na okoliczność danego zdarzenia,
  - 3) kopia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wobec dziecka, sporządzonego zgodnie ze wzorem określonym w Załączniku nr 4 do niniejszych standardów,
  - 4) kopia wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny, sporządzonego zgodnie ze wzorem określonym w Załączniku nr 5 do niniejszych standardów,
  - 5) rejestr prowadzonych interwencji, stanowiący Załącznik nr 6 do niniejszych Standardów,
  - 6) ankiety monitorujące poziom realizacji Standardów, stanowiące Załącznik nr 7 do niniejszych standardów
  - 7) inne, sporządzone lub zgromadzone na potrzeby realizacji i monitorowania Standardów.
2. Wszelka dokumentacja dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów i zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, dokumentacja dotycząca interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka oraz pozostała dokumentacja powstała w związku z realizacją niniejszych Standardów, udostępniana jest za zgodą dyrektora tylko i wyłącznie uprawnionym osobom i/lub służbom, na ich pisemny wniosek.
3. Odpowiedzialność za właściwe przechowywanie i udostępnianie dokumentacji, o której mowa w ust. 2, spoczywa na dyrektorze i pracownikach Działu Administracyjnego MOSiR (w tym sekretariatu).

## **Rozdział 10**

### **Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, w szczególności zachowania niedozwolone**

§ 36.1. Określa się poniższe zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi:

- 1) małoletni mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku,
- 2) małoletni korzystający z usług oferowanych przez MOSiR, a także małoletni uczestnicy zajęć i imprez organizowanych bądź współorganizowanych przez MOSiR, zwani dalej uczestnikami, akceptują i szanują siebie nawzajem, uznając prawo innych do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność,
- 3) uczestnicy nie naruszają praw innych uczestników - nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc,
- 4) zachowanie i postępowanie uczestników nie może naruszać ich poczucia godności/wartości osobistej innych osób,
- 5) uczestnicy mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy,
- 6) uczestnicy zobowiązani są do respektowania praw i wolności osobistych swoich koleżanek i kolegów, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania - w ramach społecznie przyjętych norm i wartości,

- 7) kontakty między uczestnikami winno cechować zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej,
- 8) uczestnicy nie mają prawa stosować wobec innych uczestników oraz innych osób jakiegokolwiek agresji, przemocy słownej, fizycznej i psychicznej - z jakiegokolwiek powodu i w jakichkolwiek okolicznościach.

2. Za niedozwolone zachowania małoletnich uznaje się:

- 1) stosowanie jakiegokolwiek agresji i przemocy wobec innych osób,
- 2) stosowanie agresji i przemocy fizycznej w formach, takich jak:
  - a) bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie,
  - b) wymuszenia,
  - c) napastowanie seksualne,
  - d) nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą,
  - e) fizyczne zaczepki,
  - f) zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań,
  - g) rzucanie w kogoś przedmiotami,
- 3) stosowanie agresji i przemocy słownej w formach, takich jak:
  - a) obelgi, wyzwiska,
  - b) wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z krzywdzonego,
  - c) bezpośrednio obrażanie ofiary,
  - d) plotki i obraźliwe żarty,
  - e) przedrzeźnianie,
  - f) groźby,
- 4) stosowanie agresji i przemocy psychicznej w formach, takich jak:
  - a) poniżanie,
  - b) wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie,
  - c) pisanie na ścianach (np. w toalecie, na korytarzu),
  - d) wulgarnie gesty,
  - e) śledzenie/szpiegowanie,
  - f) obraźliwe sms-y i mms-y,
  - g) wiadomości na forach internetowych, w mediach społecznościowych lub tzw. pokojach do czatowania,
  - h) telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarnie, zastraszające,
  - i) niszczenie/zabieranie rzeczy należących do krzywdzonego,
  - j) straszenie i szantażowanie.

3. W każdym przypadku, gdy uczestnik jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania lub innego zdarzenia sprzecznego z ogólnie przyjętymi normami i zasadami wobec innego dziecka, natychmiast zgłasza zaistnienie zdarzenia, informując o nim najbliższą znajdującą się osobę dorosłą będącą pracownikiem Ośrodka.

4. W sytuacjach, o których mowa w ust. 3, uczestnik ma obowiązek podporządkować się do poleceń personelu MOSiR.



5. W przypadku krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego przebywającego na terenie MOSiR bądź uczestniczącego w wydarzeniu organizowanym przez MOSiR, pracownik będący świadkiem zdarzenia zobowiązany jest:

- a) zdecydowanie i stanowczo przerwać negatywne zachowania uczestników zajęcia,
- b) rozdzielić ewentualne strony konfliktu,
- c) jeśli istnieje taka potrzeba, udzielić pierwszej pomocy (w przypadku poważniejszych obrażeń, wezwać karetkę pogotowia ratunkowego),
- d) poinformować dyrektora o zdarzeniu.

§ 37.1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające na terenie obiektów MOSiR bądź uczestniczące w wydarzeniu organizowanym przez MOSiR, pracownik Ośrodka przekazuje informację dyrektorowi.

2. Dyrektor stara się ustalić przebieg zdarzenia, przeprowadzając rozmowę z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu.

3. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia spisywane są w kartach interwencji (Załącznik nr 3), sporządzanych oddzielnie dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego.

4. Dyrektor przeprowadza rozmowę z dzieckiem podejrzewanym o krzywdzenie w obecności jego rodziców, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego rodzicami:

- a) wspólnie z rodzicami dziecka krzywdzącego opracowuje plan działania, celem zmiany niepożądanych zachowań,
- b) w porozumieniu z rodzicami dziecka poddawanego krzywdzeniu opracowuje plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia,
- c) przekazuje obu stronom informacje o zdarzeniu, sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie policji/prokuratury) oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia w instytucjach do tego powołanych.

5. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców lub innych dorosłych. W przypadku uzasadnionego podejrzenia wystąpienia takiej okoliczności, dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa (Załącznik nr 4) i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.

## **Rozdział 11**

**Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie**

§ 38.1. MOSiR nie zapewnia dostępu do Internetu, w szczególności sieci Wi-Fi.

2. W sytuacjach tego wymagających, personel pracujący z dziećmi powinien w miarę możliwości nadzorować treści, z których korzysta dziecko na telefonie, z zachowaniem szacunku i prywatności dziecka.

## **Rozdział 12**

### **Ochrona wizerunku małoletniego**

§ 39. Pracownicy i organizatorzy działający wspólnie z MOSiR przy organizacji imprez, zawodów, konkursów i innych form aktywności sportowo-rekreacyjnej, uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.

§ 40.1. Przedstawiciel ustawowy, zgłaszając uczestnictwo małoletniego w organizowanych przez MOSiR zajęciach i/lub wydarzeniach sportowo-rekreacyjnych poprzez podanie jego danych osobowych (tj. imienia, nazwiska, daty urodzenia, miasta zamieszkania, itp.), udziela na formularzu zgłoszeniowym pisemnej zgody na utrwalanie wizerunku małoletniego (tj. filmowanie, fotografowanie), przetwarzanie jego danych osobowych i możliwość wykorzystania ich w celach organizacyjnych, sprawozdawczych i promocyjnych.

2. Przedstawiciel ustawowy, wyrażający zgodę na obecność małoletniego podczas organizowanych przez MOSiR zajęć i/lub wydarzeń sportowo-rekreacyjnych, udziela zgody domniemanej na utrwalanie wizerunku małoletniego (tj. filmowanie, fotografowanie) i możliwość wykorzystania go w celach promocyjnych, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W przypadku braku zgody na utrwalanie wizerunku małoletniego podczas organizowanych przez MOSiR inicjatyw, o których mowa w ust. 2, przedstawiciel ustawowy zgłasza Ośrodkowi brak zgody na piśmie.

4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

§ 41. Utrwalanie wizerunku małoletniego oraz jego upublicznianie przez personel dla celów prywatnych i z inicjatywy własnej jest bezwzględnie zabronione.

## **Rozdział 13**

### **Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia**

§ 42. Ze strony MOSiR wsparciem małoletniego, po ujawnieniu krzywdzenia, będzie rzetelne przeprowadzanie procedur i realizowanie obowiązków wynikających z niniejszych Standardów oraz formalne przekazanie sprawy instytucjom i osobom posiadającym uprawnienia i kompetencje do realizacji planu wsparcia pokrzywdzonego małoletniego.

## Rozdział 14

### Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

§ 43.1. Za monitorowanie realizacji Standardów, reagowanie na sygnały naruszenia ich zapisów oraz za opracowywanie zmian w Standardach, wskutek wniesionych i przeanalizowanych propozycji zmian w zapisach, odpowiada dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba, która będzie odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich.

2. Dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich nie rzadziej niż raz na 2 lata przeprowadza ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 7.

3. W ankiecie personel może proponować zmiany do Standardów oraz wskazywać naruszenia ich zapisów.

4. Dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich dokonuje opracowania ankiet wypełnionych przez personel. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu oraz proponuje zmiany i aktualizacje zapisów Standardów, które następnie omawia z zarządem i kierownictwem MOSiR, podczas narady służbowej.

5. Po dokonanych ustaleniach, dyrektor wprowadza niezbędne zmiany i ogłasza personelowi nowe brzmienie Standardów.

## Rozdział 15

### Postanowienia końcowe

§ 44.1. Zobowiązuje się personel MOSiR, w rozumieniu zgodnym z § 2 pkt 7) do zapoznania się z treścią Standardów oraz do ich stosowania.

2. Zapoznanie się ze Standardami pracownicy potwierdzają na piśmie w formie oświadczenia, którego wzór stanowi Załącznik nr 8 do niniejszych Standardów.

§ 45. Integralną część Standardów stanowią załączniki:

załącznik nr 1 - Zasady Bezpiecznej Rekrutacji w MOSiR,

załącznik nr 2 - Wzory oświadczeń w zakresie bezpiecznej rekrutacji, wzór kwestionariusza danych osobowych dla celów weryfikacji kandydata w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym oraz wzór postanowienia umownego dot. aktualizacji zaświadczenia z KRK,

załącznik nr 3 - Karta interwencji,

załącznik nr 4 - Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,

załącznik nr 5 - Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodziny,

załącznik nr 6 - Wzór rejestru interwencji,

załącznik nr 7 - Wzór ankiety dla pracowników monitorującej poziom realizacji Standardów,

załącznik nr 8 - Wzór oświadczenia o zapoznaniu się z obowiązującymi w MOSiR Standardami ochrony małoletnich,

załącznik nr 9 - Wzór załącznika do umowy zawartej z podmiotem zewnętrznym (w tym ze szkołą) w postaci oświadczenia o stosowaniu bezpiecznej rekrutacji personelu w podmiocie i znajomości Standardów obowiązujących w MOSiR.